

Riktlinjer för ersättningskrav vid skada på skolans egendom

Rättslig reglering

Ibland händer det att elever vållar skada på skolans material. Enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207) ska den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar person- eller sakskada ersätta skadan. Med sakskada avses både att egendom skadas eller går helt förlorad. Utgångspunkten är att den som lidit skada ska ha full ersättning för sin skada. Sakens värde bör beräknas som återanskaffningsvärdet med avdrag för ålder och bruk, dvs. vad det kostar att köpa en likvärdig produkt.

Det finns ingen nedre åldersgräns för skadeståndsskyldighet men elever som är minderåriga ska enligt 2 kap 4 § skadeståndslagen ersätta skadan i den mån det är skäligt med hänsyn till ålder och utveckling, vilken handling det är fråga om, om det finns en ansvarsförsäkring i hemmet och andra ekonomiska förhållanden eller övriga omständigheter. Även om det är eleven som blir skyldig betala eventuellt skadestånd är det vårdnadshavarna som skolan ska kontakta vid ersättningskrav. Vårdnadshavarna bör alltid kontaktas innan information om ersättningsanspråk skickas ut och en lösning i samförstånd med vårdnadshavarna bör eftersträvas. Om familjen har en ansvarsförsäkring är utgångspunkten att hela beloppet ska betalas oavsett barnets ålder. Det går inte att kräva skadestånd vid ren olyckshändelse. Det är inte heller möjligt att kräva kollektivt skadestånd av elever när man inte vet vem som orsakat en skada. För att skadestånd ska kunna utkrävas krävs att det är utrett och säkerställt vem som orsakat skadan. Dessa riktlinjer gäller enbart vid skada på skolans egendom; inte vid skadegörelse av elevers egendom.

Vid skada på lärplatta/dator som elev lånat där vårdnadshavare/myndig elev undertecknat ett avtal gäller de villkor för ersättning som vårdnadshavare/myndig elev samtyckt till vid undertecknandet av avtalet.

Vid skada på skolans egendom i övrigt gäller följande: Om ansvarsförsäkring saknas kan jämkning av skadeståndsbeloppet ske enligt nedanstående nivåer. I det enskilda fallet görs då en skälighetsbedömning med hänsyn till barnets ålder och utveckling, vilken handling det är fråga om, ekonomiska förhållanden eller övriga omständigheter. Det finns ofta anledning att vara mer återhållsam med jämkning när det varit fråga om uppsåtligt handlande, i varje fall om skadeståndet inte kan anses oskäligt betungande.

Riktlinje för ersättningsnivå

Förskolebarn 1-5 år: Ingen ersättning
Barn 6-8 år ersätter 1/3 av skadan
Barn 9-12 år ersätter 2/3 av skadan
Barn 13-14 år ersätter 3/4 av skadan
Barn 15 år eller äldre ersätter hela skadan

Beslut och betalning

Beslut om ersättningskrav vid skada på skolans egendom fattas enligt barn- och utbildningsnämndens delegationsordning av rektor. Vårdnadshavaren erhåller en faktura från Eskilstuna kommun på det belopp som krävs i ersättning för skolans förstörda egendom. Ett anspråk på skadestånd är ett civilrättsligt krav och inte ett myndighetsbeslut. Vid utebliven betalning kan kommunen ansöka om betalningsföreläggande hos Kronofogdemyndigheten eller väcka talan vid domstol.

Källor:

Bertil Bengtsson, Erland Strömbäck *Skadeståndslagen*
publicerad i Zeteo 2017-06-13

Lars Clevesköld *Skadeståndskrav mot elev avgörs inte slutligt av skolan - analys*
JP Skolnet uppdaterad 2016-02-12

Lars Clevesköld *Elevs skadegörelse – skolans möjlighet att kräva ersättning – analys*
JP Skolnet uppdaterad 2016-11-03

Mikael Hellstadius m.fl. *Skolledarpraktika (kap. 8 Ansvar och åtgärder vid våld, skadegörelse och stöld)* publicerad i Zeteo 2017-12-05

Janna Sundberg *Kan skolan kräva ersättning när elever uppsåtligen har sönder skolans material?*
publicerad i JP Skolnet 2015-12-10